

ACTA – Sessió de retorn del procés participatiu sobre el Programa de Patrimoni Ciutadà

Data: Dijous, 1 de desembre de 2022
Horari: De 18:00 hores a 20:00 hores
Lloc: Ajuntament de Barcelona, Sala de Cròniques (Plaça Sant Jaume)
Assistència: 15 participants (Associació de Casals de Joves, Ateneu La Bòbila, Ateneu de Nou Barris, Casa Orlandai, Casal Font d'en Fargues, Club Bitlles Catalanes del Poblenou, Consell de Joventut de Barcelona, Coordinadora Entitats del Poble-Sec, Espai Germanetes, Federació Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona, Federació d'Entitats Clot-Camp de l'Arpa, La Hidra, Lleialtat Santsenca)

Ordre del dia

1. Benvinguda i retorn dels resultats del procés participatiu per part del Regidor
 2. Debat en grups sobre prioritització i temporalitat de desenvolupament dels resultats
 3. Properes convocatòries
-

1. Benvinguda i retorn dels resultats del procés participatiu per part del Regidor

Es presenten les propostes resultants de les dues sessions de debat que poden ser consultades a les actes de les corresponents trobades: <https://www.decidim.barcelona/processes/patrimoniciutada>; i a continuació el Regidor de Drets de Ciutadania i Participació, Marc Serra, exposa els següents valoracions i arguments del que com a Ajuntament de Barcelona es podria assumir per començar a treballar en el seu desenvolupament:

Projectes comunitaris**1) Incrementar acompanyament i suport en l'accés al programa**

Es considera que la figura tècnica d'Acció Comunitària en cadascun dels districtes podria contribuir en el seguiment i justificació del desenvolupament dels projectes comunitaris, a més a més dels serveis que ofereix l'Oficina de Patrimoni Ciutadà i l'Espai Torre Jussana.

2) Major reconeixement del valor comunitari dels projectes duts a terme per les entitats

Es preveu oferir un curs anual de formació específica sobre el Programa de Patrimoni ciutadà (cessió locals i solars, gestió cívica, balanç comunitari) al personal tècnic municipal, i que reconegui en les iniciatives una extensió d'allò públic i una expertesa comunitària.

3) Completar i implantar el Patrimoni Ciutadà a tots els districtes de forma transversal

Es considera que ha arribat a tots els districtes, ara falta analitzar l'extensió a nivell de barris.

4) Superar la multiplicitat de finestres d'interlocució amb l'Administració

Es valora que en una organització complexa com l'Ajuntament de Barcelona, és un problema de difícil resolució a curt/mig termini, i més en els casos de doble interlocució.

Condicions de cessió de locals i solars

5) Potenciar la incorporació de més projectes en espais municipals

S'informa que l'obra nova i la compra són les principals formes per aconseguir locals per desenvolupar projectes comunitaris. Per exemple, la compra de locals dirigits a projectes comercials en "Baixos de Protecció Oficial", i l'adjudicació mitjançant concurrència pública. En aquest sentit, cal assegurar que els locals compleixin la normativa i que no suposi una càrrega no contemplada per a l'entitat. En paral·lel, una altra línia de treball és la d'estudiar la introducció de projectes en locals amb poca activitat per tal que siguin compartits.

6) Repensar criteris de cobrament de manteniment/subministraments i cànon 650€/any

S'identifica com un tema a consensuar entre diferents parts i perspectives des d'on s'enfoca. Es necessari definir el 1) cànon i 2) subministraments, però també amb quin sentit i sota quins criteris s'hauria d'aplicar un o altre i amb quins barems.

7) Instal·lar i connectar els equipaments amb energies renovables

Es considera pertinent treballar per avançar en l'eficiència energètica dels locals i equipaments de Patrimoni ciutadà. Cal analitzar quines eines posar a l'abast (Barcelona Energia, Pressupostos participatius, etc.).

Condicions de Gestió Cívica

8) Garantir el cobrament a temps de la subvenció

S'anuncia que amb el nou *Protocol de funcionament intern per a l'atorgament de la Gestió Cívica* de l'Ajuntament es milloren els mecanismes pel cobrament a temps de la subvenció.

9) Millorar/ adequar les condicions pressupostaries a la gestió comunitària des de la GC

Es valora que en una organització complexa com l'Ajuntament de Barcelona, és un problema de difícil resolució a curt/mig termini, i més en els casos de doble interlocució. Però constata que és un horitzó cap al que s'ha d'avançar, i que les eines de funcionament intern del Programa haurien de permetre anar adequant a uns mateixos criteris.

10) Eliminar la despesa de gestió en subministraments, manteniment i auditoria

S'explica que des d'una perspectiva jurídica, la Gestió cívica es distingeix de la prestació de serveis atenent que s'interpreta com un projecte d'una entitat finançat per l'Ajuntament. Tot i així, s'admet la dificultat pràctica d'aquesta assumptió (per impossibilitat d'estalvi i per quantia de preu actual). No obstant, no implica que no es pugui justificar a la subvenció.

11) Evitar incloure serveis externs al projecte de GC

S'explica que no hem de tancar taxativament els equipaments de Gestió cívica al propi projecte. Es poden identificar casos on la inclusió de serveis (punts d'informació, serveis socials, iniciatives del Pla de Barris, etc.) han retroalimentat els projectes de Gestió cívica.

12) Promoure un Pacte de Ciutat "apartidista"

Les entitats assistents clarifiquen que la proposta es refereix a un "Pacte de ciutat" que ha de ser promogut per les entitats, i que pretén recollir el suport de tots els partits polítics.

Innovacions legislatives o reglamentàries

13) Reivindicar una legislació o normativa que permeti establir noves relacions jurídiques entre entitats i administració en la promoció de la gestió comunitària

Es considera pertinent treballar en aquesta línia, i una primera concreció es podria plasmar en la creació d'un grup de treball amb recursos municipals que compti amb: assessoraments interns i externs en dret administratiu, participants d'altres administracions. Però prèviament caldrà definir quins són els objectius concrets. En paral·lel, l'Ajuntament està col·laborant o participant en la redacció de la Llei d'Associacionisme, la de Participació ciutadana i la d'Economia social i solidària impulsades des de la Generalitat de Catalunya.

14) Incloure projectes comunitaris singulars d'iniciativa ciutadana

S'avalua que amb la legalitat vigent, és difícil crear una nova figura jurídica per donar cabuda a l'atorgament i finançament singular d'aquest tipus d'iniciatives. La principal dificultat se centra en l'evolució del model de subvencions a partir de les successives reformes producte d'instruccions d'obligat compliment i sentències, i en les interlocutòries que qüestionen finançaments del 70%, per exemple, considerant que són contractacions encobertes. Es planteja analitzar els casos concrets d'iniciatives comunitàries que han esdevingut referència per l'Ajuntament, rebent una subvenció extraordinària i directa, plurianual (2+2), pel seu interès general, i a partir d'aquesta anàlisi concretar una fórmula comuna. Conjuntament amb les entitats es decideix eliminar la concepció de "serveis" per definir conceptualment i jurídica aquest tipus d'iniciatives.

15) Estendre el programa de Patrimoni ciutadà (i Gestió cívica).

Es considera pertinent estudiar la possibilitat de concretar i establir la fórmula jurídica per la gestió comunitària el verd (en espai públic): per exemple, jardins o escocells – que ja s'ha fet –, gestió de residus, mercats de pagès –aquest s'hauria d'estudiar millor–.

Espai de governança

16) Reconeixement legal a 2 nivells: p. ex., Consell sectorial municipal i Taula de districte

17) Format per unes 20 persones representatives de la diversitat associativa (rotatives)

18) La presidència (o vici) del teixit associatiu. Periodicitat de convocatòria mínim 2 l'any

19) Necessitat d'una secretaria tècnica, o espai permanent, per preparar els debats

20) Les funcions han de contenir el seguiment i control de desplegament del programa. La promoció i difusió de les iniciatives de GC i del Patrimoni Ciutadà. Debatre i aprovar el Catàleg de Patrimoni Ciutadà. Encarregar-se de la resolució de possibles conflictes.

Es comparteix la necessitat de formalitzar la constitució d'un espai de governança regular al voltant del Patrimoni ciutadà, en tant que marc de les relacions públic comunitàries. Es plantegen els dubtes sobre la fórmula massa rígida del "Consell sectorial – Taula de Districte", argumentant que la forma jurídica d'un "Pacte o Acord Ciutadà" (art. 67 del Reglament de Participació ciutadana) permet generar òrgans reconeguts oficialment que serien més flexibles i adaptables als tempos i formes participatives, o la presidència comunitària (p. ex. Acord ciutadà per una Barcelona inclusiva). També es considera que hauria d'assumir la funció de debatre i impulsar una agenda política de l'àmbit.

Altres propostes plantejades per les entitats a la sessió:

- Fer mapeig dels projectes comunitaris a la ciutat (al marge dels espai físics municipals).
- Dotar d'un software per bolcar les dades i indicadors de Gestió Cívica de forma vinculada amb el Balanç comunitari.
- Acompanyament de l'Oficina Tècnica a les iniciatives que volen desenvolupar Gestió Cívica però encara no han madurat prou els projectes.

2. Debat en grups sobre prioritització i temporalitat de desenvolupament dels resultats

A continuació s'exposa una síntesi dels resultats de prioritització temporal sorgit dels grups de debat, amb la referència numèrica (XX) corresponent a les propostes resultants del procés participatiu. Per consultar específicament les contribucions dels grups podeu consultar l'annex.

	Grup 1	Grup 2	Grup 3
Prèvia	<i>Pacte de ciutat (12)</i>	<i>Pacte de ciutat (12)</i>	<i>Pacte de ciutat (12)</i>
Any 1	Espai de governança (16-20) Grup treball Jurídic (13) Iniciatives singulars (14)	Espai de governança (16-20) Condicions locals (6-7) Condicions GC (8-11)	Espai de governança (16-20) Condicions locals (6-7) Condicions GC (8-11)
Any 2	Condicions GC (8-11) Reforç OTPC-AC (1-2) Estendre fora BCN (15)	Grup treball Jurídic (13) Reforç OTPC-AC (1-2) Iniciatives singulars (14)	Grup treball Jurídic (13) Reforç OTPC-AC (1-2)
Any 3	Transversalitzar PC (3-4)	Nous locals (5) Transversalitzar PC (3-4)	Iniciatives singulars (14) Catàleg PC
Any 4	Catàleg PC Nous locals (5) Condicions locals (6-7)	Catàleg PC Estendre fora BCN (15)	Nous locals (5) Estendre fora BCN (15) Transversalitzar PC (3-4)

La calendarització orientativa del pla de treball es concreta en:

- **Any 1: Espai de governança; i Condicions de cessió de locals**
- **Any 2: Condicions de la Gestió Cívica; Grup de treball jurídic; i Reforç Oficina Tècnica PC-AC**
- **Any 3: Condicions Iniciatives singulars; i Transversalitzar PC a la ciutat**
- **Any 4: Catàleg de Patrimoni Ciutadà; Promoure Nous locals; i Estendre PC fora de BCN**

3. Properes convocatòries

Atenent a les conclusions del debat, quedem emplaçats a una propera convocatòria entre gener-febrer per concretar una proposta d'espai de governança. Una sessió acompanyada tècnicament per l'Ajuntament, que compti amb un primer moment de debat entre entitats sobre acords previs i un segon moment que parteixi d'una primera proposta esborrany plantejada des de l'Ajuntament.

ANNEX: Debat en grups sobre prioritització i temporalitat de desenvolupament dels resultats• **GRUP 1:****ANY 1****Revisar condicions de cessió**

- Repensar el cànon social de 650€/anuals per algunes entitats per les quals no és assumible per situació socioeconòmica de l'entorn.
- Cobrir des de l'Ajuntament el manteniment i subministraments del local o terreny.

Millorar i adequar les condicions pressupostàries a la tasca i repte de la gestió comunitària des de l'instrument de Gestió cívica.

- Augmentar els recursos i adaptar-los a l'IPC anual (consolidar, com a mínim, el 2+2 de l'IPC).
- Reforçar el conveni com a eina de transparència en les subvencions.
- Incorporar al conveni l'espai públic proper a l'equipament, agilitzant o regulant un permís únic per activitats a l'espai públic corresponents al projecte comunitari de Gestió cívica.
- Evitar incloure serveis externs al projecte de Gestió cívica d'un equipament.

Activar el procés de disseny i desplegament de l'Espai de Governança.**ANY 2****Acompanyament, reconeixement i suport**

- Generar figura tècnica de referència i suport (tramitació, justificacions, gestió, xarxa i recursos) a les entitats i projectes.
- Reforçar l'Oficina de Patrimoni Ciutadà per posar-la al servei de les entitats.
- Incrementar el reconeixement i la confiança envers les entitats per part de l'Ajuntament: divulgació interna de la Gestió cívica i comunitària, sistemes progressius de cessió espais, mètode de mesura del Balanç comunitari sense convertir-lo en una eina burocratitzada.

Treballar cap a una legislació o normativa que permeti establir noves relacions jurídiques entre entitats i administració en la promoció de la gestió comunitària.

- Permetre un tracte d'acord a programes concrets.
- Generar i posar en pràctica mecanismes i acords coherents amb les iniciatives i innovacions que permetin una flexibilitat per dedicar diners a diferents partides.
- Garantir unes relacions laborals amb convenis del sector adequades (p.ex. una carta de relacions laborals comunals).

ANY 3**Donar a conèixer el catàleg d'experiències de Patrimoni ciutadà arreu de la ciutat****Incloure projectes comunitaris (de serveis) al programa de Patrimoni ciutadà com si fos una Gestió cívica no associada a un equipament.****ANY 4****Estendre el programa de Patrimoni ciutadà a altres municipis de Catalunya.****Potenciar i facilitar la incorporació i continuïtat de projectes en espais municipals**

- Crear-ne de nous, i potenciar-ne allà on els espais i projectes estiguin més desnodrits.
- Instal·lar i connectar els equipaments amb energies renovables.

• GRUP 2:

ANY 1**Promoure un Pacte de Ciutat “apartidista” .**

- Garantir i reforci aquesta modalitat de relació públic-comunitària.

Activar el procés de disseny i desplegament de l’Espai de Governança.**Millorar i adequar les condicions pressupostàries de l’instrument de Gestió cívica.**

- Augmentar els recursos i adaptar-los a l’IPC anual (consolidar, com a mínim, el 2+2 de l’IPC).
- Reforçar el conveni com a eina de transparència en les subvencions.
- Incorporar al conveni l’espai públic proper a l’equipament, agilitzant o regulant un permís únic per activitats a l’espai públic corresponents al projecte de GC.
- Evitar incloure serveis externs al projecte de Gestió cívica d’un equipament.

Revisar condicions de cessió

- Repensar el cànon social de 650€/anuals per algunes entitats per les quals no és assumible per situació socioeconòmica de l’entorn.
- Cobrir des de l’Ajuntament el manteniment i subministraments del local o solar.

ANY 2**Incloure projectes comunitaris com si fos una Gestió cívica no associada a un equipament.****Treballar cap a una legislació o normativa que permeti establir noves relacions jurídiques entre entitats i administració en la promoció de la gestió comunitària.**

- Permetre un tracte d’acord a programes concrets.
- Generar i posar en pràctica mecanismes i acords coherents amb les iniciatives i innovacions que permetin una flexibilitat per dedicar diners a diferents partides.
- Garantir unes relacions laborals amb convenis del sector adequades (p.ex. una carta de relacions laborals comunals).

Acompanyament, reconeixement i suport

- Generar figura tècnica de referència i suport (tramitació, justificacions, gestió, xarxa i recursos) a les entitats i projectes.
- Reforçar l’Oficina de Patrimoni Ciutadà per posar-la al servei de les entitats.
- Incrementar el reconeixement i la confiança envers les entitats per part de l’Ajuntament: divulgació interna de la Gestió cívica i comunitària, sistemes progressius de cessió espais, mètode de mesura del Balanç comunitari sense convertir-lo en una eina burocratitzada.

ANY 3**Completar i implantar el Patrimoni Ciutadà a tots els districtes de forma transversal**

- Analitzar la fortalesa i maduració del teixit associatiu i comunitari per territoris, així com estendre el Pla de Barris, ampliant-lo per fases i arreu de la ciutat.
- Assignar un recurs que faciliti l’agilització de les diferents tramitacions vinculades al desenvolupament de projectes comunitaris.

Potenciar i facilitar la incorporació i continuïtat de projectes en espais municipals

- Crear-ne de nous, i potenciar-ne en espais i projectes més desnodrits.
- Instal·lar i connectar els equipaments amb energies renovables.

ANY 4**Donar a conèixer el catàleg d’experiències de Patrimoni ciutadà arreu de la ciutat****Estendre el programa de Patrimoni ciutadà a altres municipis de Catalunya.**

• GRUP 3:

ANY 0
Promoure un Pacte de Ciutat “apartidista” .
ANY 1
Activar el procés de disseny i desplegament de l’Espai de Governança.
Treballar cap a una legislació o normativa que permeti establir noves relacions jurídiques entre entitats i administració en la promoció de la gestió comunitària.
<ul style="list-style-type: none">• Permetre un tracte d’acord a programes concrets.• Generar i posar en pràctica mecanismes i acords coherents amb les iniciatives i innovacions que permetin una flexibilitat per dedicar diners a diferents partides.• Garantir unes relacions laborals amb convenis del sector adequades (p.ex. una carta de relacions laborals comunals).
Incloure projectes comunitaris com si fos una Gestió cívica no associada a un equipament.
ANY 2
Estendre el programa de Patrimoni ciutadà a altres municipis de Catalunya.
Acompanyament, reconeixement i suport
<ul style="list-style-type: none">• Generar figura tècnica de referència i suport (tramitació, justificacions, gestió, xarxa i recursos) a les entitats i projectes. I reforçar l’Oficina de Patrimoni Ciutadà.• Incrementar el reconeixement i la confiança envers les entitats per part de l’Ajuntament: divulgació interna de la Gestió cívica i Balanç comunitari.
Millorar i adequar les condicions pressupostàries a la tasca i repte de la gestió comunitària des de l’instrument de Gestió cívica.
<ul style="list-style-type: none">• Augmentar els recursos i adaptar-los a l’IPC anual (consolidar, mínim, el 2+2 d’IPC)• Reforçar el conveni com a eina de transparència en les subvencions.• Incorporar al conveni l’espai públic proper a l’equipament, agilitzant o regulant un permís únic per activitats a l’espai públic corresponents al projecte de GC.• Evitar incloure serveis externs al projecte de Gestió cívica d’un equipament.
ANY 3
Garantir el cobrament a temps de la subvenció.
<ul style="list-style-type: none">• Agilitzar les tramitacions administratives, millorar i accelerar els procediments de cobrament, especialment del 1r trimestre.• Diferenciar l’exigència de tramitacions burocràtiques segons nivell de subvenció.
Completar i implantar el Patrimoni Ciutadà a tots els districtes de forma transversal
<ul style="list-style-type: none">• Analitzar la fortalesa i maduració del teixit associatiu i comunitari per territoris, així com estendre el Pla de Barris, ampliant-lo per fases i arreu de la ciutat.• Assignar un recurs que faciliti l’agilització de les diferents tramitacions.
ANY 4
Donar a conèixer el catàleg d’experiències de Patrimoni ciutadà arreu de la ciutat
Potenciar i facilitar la incorporació i continuïtat de projectes en espais municipals
<ul style="list-style-type: none">• Crear-ne de nous, i potenciar-ne allà on els projectes estiguin més desnodrits.• Instal·lar i connectar els equipaments amb energies renovables.
Revisar condicions de cessió
<ul style="list-style-type: none">• Repensar el cànon social de 650€/anuals per les entitats per les quals no és assumible per situació socio-econòmica de l’entorn.• Cobrir des de l’Ajuntament el manteniment i subministraments del local o solar.

